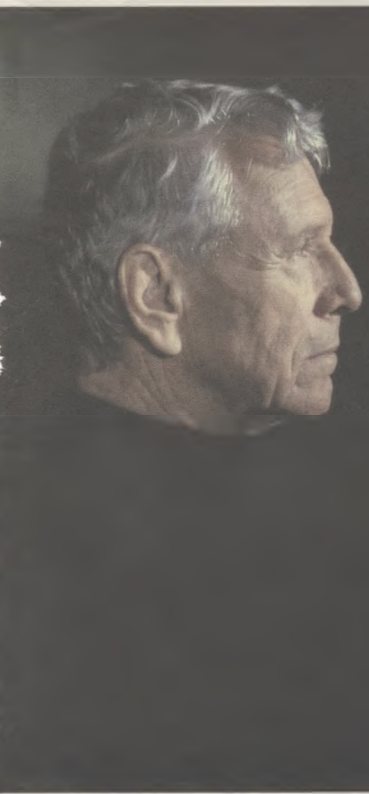


ספרות

sifrut@yedioth.co.il



"הייתי אנאלפבית ארוטי"

מה עובר על נער הורמונלי בבית ספר לבנים, למה במיניסטיות מיליטנטיות גרועות לא פחות מקנאים דתיים, והאם מהפכת #MeToo עברה את הגבול. מגישות אישיות שיקים עמוק עוז עם וערכת שירה חדד הפכו לספר שחוקים שמלכו מובאים כאן לאשורנה

בבית הספר לבנים 'תלכמוני' היה בית כנסת קטן. לבוא כיום כיסור לבית הכנסת ולחלוץ שם חזיר נוטף שזמן היה יותר קל ופחות אסור מאשר להביא את האשה מהרעט הכדורי אל הענן הוורוד של הגעגועים הערניים, אל הרגש הנאצל.
ובניכם דיברתם על כל זה?
 "כן, אבל כשדיברנו אלה היו דברים נוראיים. דברי שנהא על בנות, דברי לעג, בדיחות ניבול, ביווי, אינפורמציות מעוקמות לגמרי, קריקטור רות גרוסקיות על קשר מיני, בעצם אמנות טפלות, אמנות הכל. אף פעם לא דיברנו בינינו על כך שאנחנו במצוקה, כי אפילו את המילה מצוקה לא הבנו. לא ידענו שאנחנו במצוקה. לא ידענו כמה רע לנו. רק ידענו שאנחנו מלאי כעס. אנחנו היינו זכרים אכזריים שנהא. המיניות נתפסה אצלנו כערך כמו 'שפוך חמתך על הגויים': לא סתם לויין אותן' אלא לזיוין להן את הצורה'. לא עלה על רעטנו שזה שהבנות לא 'צותנות' לנו, זה גם מפני שאנחנו בגיל ההתבגרות נסך הכול היינו כולנו כל כך מגעילים. היינו ערד משולתג של חרמנים מיוחמים, רוויי פנטזיות שבהן אנחנו מכניעים, משפילים את הבנות, תוקעים אותן, דופקים אותן, משחילים אותן. כל מילון המין שלנו היה מורכב מעשרות פעלים טעוני אלימות ושנהא. למה שהבנות ייתנו לנו?"

הגבול הוא יותר דק וחמקמק ממה שנהגים להשוו. אני לא חושב שיערום זה פורנוגרפיה. מה כן בעיה בעיניי? אלימות, סריוס, השפלה. סכמה, הם בעיניי לא עוול. התפצה יכולה גם להיות חלק ממסחר מיני בהסכמה גמורה בין השותפים. הרוע מתגלם בכפייה או באילוצ. אני אגיד את זה אחרת: מה שמחריר אותי זה התעללות מוחלטת, לרבות הנטייה לערעב בין התעללות למין, למרות שלפעמים ודו הוא רק. אני לי בעיה שילד יראה על צג של מחשב, או

"על אינריאנים. את יודעת מה, אפילו לשחק עם בנות שוטרים וגנבים. הכול היה אחרת. בה רבה מובנים אני גדלתי על אי בורד, אבל המובן הזה היה הכי צורב מפני שמצד אחר היה הטרור הברוטלי של ההורמונים הערבים, ומצד שני כל מה שהיה לי כדי לפרוק את הטרור הזה היו שנהא, פחד, עוינות, חשד ומריחות. כלום. הכול נשען על בורות. אני גם נורא קינאת בבנות, מפני שהייתי בטוח שלוקן לא בוער כלום. הגוף שלי נהפך לאויב סריסטי שמתעלל בי יום ולי לך, כל כך מתעלל שלפעמים פשוט רצינית להרוג אותן וגמרנו. אבל בנות, איזה כיף להן, שום דבר לא בוער להן, אף אחת לא מתעלל בהן כמו שהגוף שלי מתעלל בי ומשפיל אותי. הייתי איריות קטן, נבער לגמרי. הייתי בתוך צינוק, צינוק אפל ומחניק."

"נכון, הם נרגשות מעורפלים כלפי בנות. לא כלפי בת זוג או אחרת אלא כלפי הנשיות. בעצם, זה לא היה ממש רגש, היה איזה געגוע מעורפל לרגש. התגעגעו הוה צף על ענן ורוח של ערנה, של יראת קודש. אבל בשום אופן אסור היה לקשוד את הגעגוע הוה עם האישיה שבתוך העט הכדורי.

גיניה, של בוז ולעג ושל התפצה.
"זעזעו: בית הספר 'תלכמוני' היה בניין אבן עתיק שעמד שם עוד מימי התורכים. הקירות היו בעובי של שני מטר. זה היה טוב בזמן המצור על ירושלים, בהפגזות, וגם היה קריר בקיץ. אבל כל הבניין הכבד הזה, כל השני מטר קירות, כל היום, יום יום, בלי הפסקה, הכול שם רעד מרוב הוד מונים. 300-400 בנים בגיל ההתבגרות, עשרים מורים, ובכל הבניין, בכל הקומפלקס רק אישה אחת, גיבורה, האחות של בית הספר, שעליה כבר סיפרתי ב'סיפור על אהבה וחושך' [...].

"זוא הגיע העט הכדורי. העט הכדורי, אני רוצה לספר לך, היה פרק א' בחינוך המיני שלי: החצי העליון של העט הכדורי היה שקוף. אני חושב שהבחרו את זה לארץ ימאים. הם היו מוכי רים את זה בלידה. והיה אצלנו ילד, אני לא אגיד את שמו כי הוא עוד חי, היה אצלנו ילד שקנה אחד כזה והיה משכיר אותו לילדים לדקה תמורת מיל. את הלידה שלו הוא הרתוץ עשר פעמים של גיבורים שלושה, כי היינו עומדים אצלו בתור. בעט הזה, כשהיית מחזיק אותו ככה, היו רואים בחורה כלוגרנית יפה עם חזה גדול, לבר שה בניו טניס קצרים ומחזיקה מחבט טניס. אבל אם הפכת את העט ככה, היית רואה את אותה בחורה עיומה לגמרי. בלי כלום. ואנחנו היינו עומדים בתור, והוקפה הנואשת הייתה מתחילה עוד הרבה לפני שהגיעו תורנו לקבל לידה את העט הזה. וזאת הייתה תחילת ההשכלה המינית שלי, העט הזה. [...].

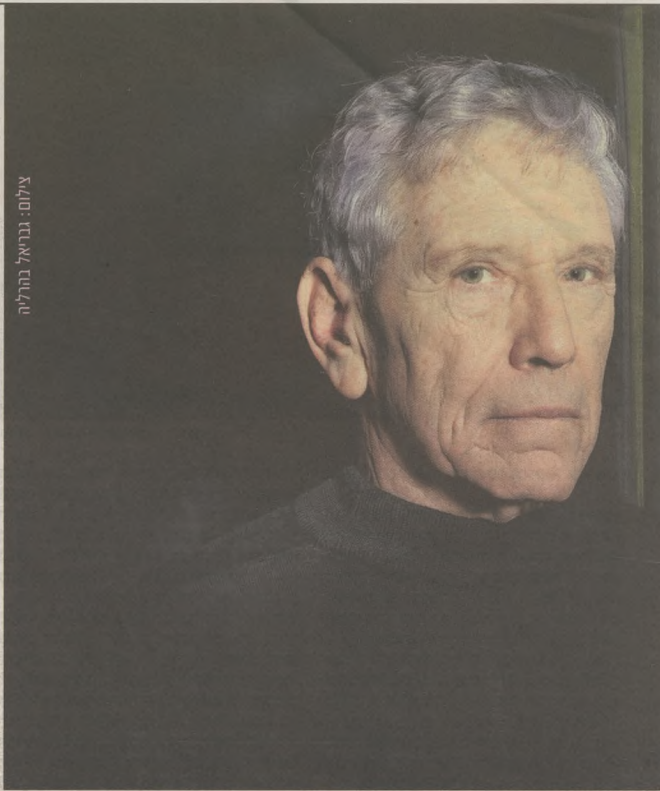
"הייתי אנאלפבית ארוטי טוטלי. הייתי גיאנורטלי בכל מה שנוגע לבנות. אני בטוח שאילו בילדותי הייתה לי אחות, לא הייתי גדל כל כך בגיאנורטלי. אני בטוח שאם היו שולחים אותי לביתה שיש בה גם בנות, לא הייתי גדל כל כך בגיאנורטלי. אני בטוח שאם היה יוצא לי פעמיים או שלוש במשך כל שנות ילדותי לדבר עם בת, לא הרוקא על סקס, לא על ארוטיקה, לא על המכניקה, פשוט לדבר עם בת".
 על אינריאנים.

"אני גדלתי בעולם בלי נשים. האישיה שילדה אותי, שאהבתי אותה כל כך, שעזבה אותנו כשהייתי בן שתיים-עשרה חצי, בעצם היא הלכה והתרחקה עוד הרבה לפני שהיא הרגה את עצמה. מה שהיא ככלי זכוכית, ושאישיה זה רבר שעשוי מחלומות, מגעגועים, מרגישים ומכאב. זאת ירושה מאור לא טובה. זאת לא רצח נכונה לאיש צעיר להתודע אל העולם הנשי. אבל כשהייתי ילד, וגם כשכבר הייתי נער, לא ידעתי שהדרך הזו לא טובה. באילו על כל אישה בעולם היה מודבק פתק לא נראה: 'זהירות, שביר'. אחיות לא היו לי, הייתי בן יחיד. בני הדורים שלי היו כולם בנים, ונוסף להם גם שלחו אותי לבית ספר דתי לבנים 'תלכמוני', שהיה קצת מסוג הגיטוונים הקולוניאלי האלה שמתוארים אצל גיימס ג'ויס כל ימי ילדותי אני ידעתי על בנות הרבה הרבה פחות מאשר ידעתי על אינריאנים, למשל".

"זה מצחיק אותך. אותי זה דרוקא בכלל לא מצחיק. על אינריאנים קראתי בלי סוף וראיתי המון סרטים. היה פנימור קופר, היה מיין ריד, היו מערבוניים. ידעתי. וזה שם דברי הבל גזי עניים, אבל הייתה לי הרגשה שאני יודע. על בנות - גם את המעט המסולף הזה לא ידעתי. כלום. לא היה מה לקרוא, ומה שהיה לקרוא, אולי מול שלא קראתי. כשכבר התחלתי בניו שתיים-עשרה פלוסמינוס לקרוא בסתר חובי רות שצריך היה להתביא תחת המזון, הלוואי שאלה הייתי קורא אותן. לא רק שהן לא עורר לי בכיעור הבערות, והן הכפילו את הבערות ואת ידעתי הקורמות. מה שאפשר היה ללמוד על בנות מהחבורות הנחות הן היה בערך מה שאפי שר ללמוד על יהודים בספרי לימוד של החמאס. החבורות האלה נכתבו מתוך מעורבות של מיוז

זה שלקובפאית בסופרמרקט, אישיה יפה ומושכת, כמעט אף אחד כבר לא יעז לקרוא 'בובה', זה שמחמח אותי מאוד. אבל על זה שלקוה מסתכל עליה רגע אחד מיותר לא הייתי מרשיע את המין הגברי. כן. נסתכל. ואנחנו הגברים כמעט כלונו מסתכלים בה רגע אחד מיותר. גם אני. ואם יוציא את הרגע הזה אל מחוץ לחוק, העולם יהפוך להיות מקום עוד יותר עצוב"

צילום: גוביאל ברוהלה



עכשיו עם סימן שאלה, לא עם סימן קריאה. אני חושב שאם ייקחו את הדרושות האלה עד הקצה, החיים יהיו יותר דלים.

[...] עוד מילה: זה שלקופאית בסופרמרקט, אישה יפה ומושכת, כמעט אף אחד כבר לא יעז לקרוא לה 'בובה', זה משמח אותי מאוד. אבל על זה שלקוח בסופרמרקט, גם אני, בזמן שהיא עושה את החשבון על הקופה הרושמת ארבע אתר המוצרים בשקית ניילון, מסתכל עליה רגע אחד מיותר, על זה לא הייתי מרשיע את המין הגברי וגם לא הייתי מעביר הצעת חוק כבנסת. כן, נכון. אגתנו הגברים כמעט כולנו מסתכלים בה רגע אחד מיותר. גם אני. אם יציאו את הרגע הזה אל מתוך לחוק, נדמה לי שהעולם יהפוך להיות מקום עוד יותר עצוב. והוא העולם הוא מקום די עצוב גם ככה, די עצוב למרות שעדיין לא אסור לנו להסתכל בכל רגע אחד מיותר.

"מישהו, כנראה גבר מאירם ופגוע, תקף לא" חרונת את תנועת MeToo * והאשים אותה במקרתיות. בעיניי, ממש לא. אבל ממש לא. המ"קרתיות היה מהלך דורסני מצד הרבים והחוקים כלפי מעטים וחלשים. MeToo * נמצא בדיוק בסכנה הפוכה. בסכנה להיטחף במרדון שבין להט מהפכני מוכן ומצוקר לבין אכזריות בולשביסטית: מתור לקורבנות לעשות טשפים בלי משפט, רק מפני ש'החלש תמיד צודק כאשר הוא חלש, וכא' שר הוא טבל וטובל כל כך הרבה וכאשר נעשה לו עוול היסטורי במשך אלפי שנים'. מהפכה הזאת היא מבורכת, אבל בשוליים שלה, כמו בכל המה'פכות, נופל של צל קנאות."

ובכל זאת, הנבונים שלך גרלים בעולם הרבה יותר פזב מזה שאתה נודלת בו, מתבויחית הזאת שאנתנו מברייב עליה.

"העולם לא משתער רק מפה ועד כיכר רבין. מאה המישים קילומטרים מכאן, אצל דאעש, מוכרים ילדה בת שתיים-עשרה בעד קופסת סייגריות. בניגורב, במרחק הליכה מכאן כמעט, משיאים נערה בעל כורחה לבחור שרוחה אותה, רוחה אותה גרשית וגם פיזית, אבל היא מוגשת לו מפני שהוא עילוי גדול בתורה. [...] זה מפתח חדי. זה בעולם של היום. אבל יודו עם זה, לפחות בסביבה שאני חי בה, ודאי בעוד הרבה מקומות, רואים אצל זוגות צעירים זרעים נפלאים, שאמי או רודה סניגה לא היו מתעדים עליהם עולמים כשזן היו נעדרת.

"כיום נחזור לנכדים שלי או כן, לחמלה שלי" כדים שלי יתור קל מנשר היה לילדים שלי, ולי' לדים שלי יתור קל מאשר לגילוי, ולגילוי הרבה יותר קל מאשר לי, לרבע עד סקס. בעשירים במסעדה בתל-אביב עם הנכדים בני העשרים שלנו, עם רין ונרב, והם שאלו אותי ואת גילי ישר בפנים, נזמן שאלנו דג מננה העיקרית, מתי היה לנו סקס כפעם הראשונה. אני כמעט נפלתי מהכיסא: אם אני הייתי שואל את כבתא שלי מהלכת, או אפילו את סבא אלכסנדר הרון זוא, הייתי חוטף על המקום שתי סטירות לחי'."

פעם ראשונה או אחרונה?
 "לא, הם שאלו מתי כפעם הראשונה. הפעם האחרונה עוד לא הייתה. בשבילי זה היה רגע של מבוכה, אבל גילי ענתה מיד בשם שניה. היא ענתה בקלילות, בומומו ובוז. אני לא הייתי מסוגל להוציא הגה רבע שעה לפחות הייתי משותק לגמרי. זה שלא הייתה להם שום בעיה לשאול אותנו, זה דבר חישי. וזה לא רע. הבן שלך ישאל אותך, תתכווני. כשהוא יגמור לצאת מה'חיתולים הוא יתחיל לשאול אותך. תתכווני."

"אני קולט את הזעם, לפעמים גם חוטף אותו ישר בפנים, וקשה לי איתו. הוא גם מפחיר אותי וגם מעליב אותי, הזעם הזה. כי כמו כל זעם הוא מכליל, הוא לא עושה הבחנות: 'אתם' מול 'אנח' נ'. גם הזעם הזה, וגם התקינות הפוליטית, שלא פעם לובשת צורה מגוחכת של ויקטוריאניות חרשה: 'תלכישו גרביים לרגליים של השולחן, אחרת לגברים עוד יהיו מחשבות מלוכלכות.' 'לפני כמה זמן היה כעיתון סיפור על עיתור נאית בצרפת שהגישה תביעה נגד העיתון שהיא עבדה בו אף על פי שאיש לא פגע בה אישית, לא הייתה הסדרה מינית אישית, אבל הסביבה הטי רידה אותה מינית: גברים תלו במשרדים שלהם, או במסדרונות, תמונות של בחורות עירומות, או חשופות, אני לא זוכר בדיוק. לפעמים הגברים האלה אפילו פלטו מילים גסות. או היא הגישה תביעה נגד העיתון והיא זכתה, ואני לא הייתי בטוח שאני מאושר מזה שהיא זכתה. כי אם ניקח את זה עוד צעד אחד הלאה, מה צריך לעשות נגד סביבה שמספרים בה בריחות גועניות? למה זה יותר טוב, בצעצע? מה עם סביבה שבה מספרים בריחות מליטריסטיות? או תולים תמונות של שדות קטל? כמה זה יותר טוב?"

הוא לא אומר שזה יותר טוב. וממתי עוול אחד מבטל עוול אחר? אגב, אני גם לא זוכרת שראיתי הרבה משרדים שתלוליות בהם תמונות של שדות קטל.

"את צודקת כמאה אחוז שעוול אחד לא מבטל עוול אחר. אבל אם בית המשפט יהיה עקיב, הוא יצטרך להטיל צנורה תמורה מאוד על חלק מטבע האדם. אני לא בטוח שאני הייתי הולך כל כך רחוק. כשהייתי צעיר מאוד, בטח אמרתי לפ' עמים דברים שהיום הייתי מתייבש בהם. למשל, הייתי מספר בריחות גסות לכנות מפני שלימרו אותי שזה מרליק אותו. ואני האמנתי. לקח לי יותר מדי זמן להבין איך הרעילו אותי. אבל זה משימה תולה במשרד שלו לוח שנה עם דוגמ'נות חצי עירומות או עירומות לגמרי? אני לא הייתי עושה מזה קיים משפט' ולא הייתי קורא לזה 'סביבה ממטרירה מינית'. אני חושב שיש בזה סכנה של פנאטיות. יש לי קצת חוש ריח לפנא'טיות, ואיפה שאני מריח פנאטיות לא טוב לי. יש גם פמיניזם פנאטי בעולם, והוא לא הרבה יותר טוב מסטריזם אחרים של פנאטיות. חלק ממנו נעזר בסירוב הוומני להכיר בעובדה שכן יש הבד'לים. אצל דרסטיביסקי כ'אחים קרמאזוב, איוואן קרמאזוב אומר: 'נפס האדם הוא מריא, אני גם הייתי מצמצם אותה קצת'. ובכן, אני - לא. גם לא הייתי מצמצם את ההבדל שבין אישה לגבר. כן הייתי מצמצם ואף מחסל את העוול שנבצע מההבדל הזה."

אבל עומם, גם אני לא הייתי רוצה לעבוד במש'רד שתלוליות בו במסדרונות תמונות של נשים עירומות. בו בתמונות האלה, באיזשהו אופן, מקסימות אותי ומביישות אותי. גינד את זה כמה: כשאני נכנסת לבוס שלי, שסביר שהוא גבר, לבקש קידום או לבקש העלאה במשכ'ר רת, כי היו פטריסטיים העמיתים הנכבדים שלי מיוחייים יותר ממני, התמונות האלה מחברות לי את מקומי בעולם, מחברות לי שאני שורה פחות. ואז במקום לבקש העלאה או קידום אני מחייבת במבוכה ויוצאת בנימוס מהחדר.

"אבל סירה, מישהו יגיד פעם מילה רעה לאישה שתשכ מול הטלוויזיה, אפילו במקום ציבורי, אפילו בשעת ההפסקה במקום העבודה שלה, ותסתכל בגברים משחקים כדורסל, מפני שזה מעורר אותה? מישהו יגיד, 'א' תפסקי לוד קרין בטלוויזיה תמונות של גברים מיועצים שמי שחקים כולריסט? או של משוררים קוראים שירה או של רוכב מימון על סוס? או של בעל מלאכה שחוקן שלוחן הנגרים שלח אמרתי לי את זה

על מסך של הטלוויזיה, חיות מודווגות. אין לי בעיה עם זה. ורודת על ורודת של ליד כפרים ככל העולם היו רגילים לראות הוונות כחצר המשק ואפילו כבית, ולא רק שזה לא הווק להם, אלא אולי להפך. אולי זה הקל מאוד על ייסורי ההתכנות שלהם. [...] אין לי בעיה שילך יראה אבר מין נכנס לתוך אבר מין אחד. בתנאי שזה לא יהיה קשור בהתעללות, בכפייה, בעלבון, בהפי'ע, בגרימת כאב. [...] מציר, שמשר החינוך יחלק לכל ילדי'ן גן חובה תמונות צבעוניות איך נראה גבר עירום ואיך נראית אישה עירומה. זה לא יפגע בהם. להפך.

"אלה דברים שאני היום חושב אותם בעיקר כדקשר של הפמיניזם המיליטנטי ולא כהקשר של הפוריסטים של פעם. אם כי בעצם הקצרות האלה מתחברים לפעמים. גם בפוריסטיות המ'סודת הרחית, שאצלה לא מה שקשור במיניות שבגילוי הקרמון, וגם בפמיניזם המיליטנטי, את כל הארטיקה על מבוש של איזה אירועית אחר, צדק, חופש, שוויון. הפמיניסטית הרדיקלית משיקנו, אנדריאה..."

דבוריקה.
 "כן. שטוענת שכל החירי זה אונס. אני שונא אותה. אני ממש מרגיש שנאה כשאני חושב עליה. למה מה את רוצה? מה עשינו לך? היא לא טובה בעיניי יותר מכל קנאי חדת ומכל הקנאים המה'פכנים שרואים בכל עונג עונש. במקום לשונא עוול ולשונא אי צדק ולשונא אפליה, הן שונאות מין. שונאות ושונאים מין. למה? מה עשה לכם המיזן? נתנו לנו מתנה כזאת נפלאה, נפלאה כמו האור, נפלאה כמו הים, נפלאה כמו האוכל, אפי' לו יותר... מה אתם רוצים מהמתנה הזאת? זה שיש אנשים שמוהמים אותה? יש גם אנשים שמוהמים את האור, יש אנשים שמוהמים את הים. אבל מה אתם רוצים מהמתנה? "אני כוועט, גם על מה שערטפו לראש שלי כשהייתי לוד, וגם על מה שעושות הים ועושים

הספר 'מה עשוי התמונה' שש שיתוו על כתיבה ועל אהבה, על רגשי אשמה ותגוננות אחרים' יצא בהוצאת 'נח'ר' בשבוע הבא